

Denominarea monedei naționale

- 1 iulie 2005 -

Mugur Isărescu

Guvernator

Banca Națională a României

17 noiembrie 2004

- **Denominarea monedei naționale se va realiza conform Legii nr. 348 din 14 iulie 2004**

- **Unitatea monetară a României va fi leul nou**
 - 1 leu nou = 10.000 lei vechi
 - Leul nou se va diviza în 100 de bani

Etapele denominării

Afișarea duală a prețurilor	01.03.2005 - 30.06.2006
Lansarea noii emisiuni	01.07.2005
Circulația simultană a celor două emisiuni	01.07.2005 - 31.12.2006
Încetarea puterii circulatorii pentru vechea emisiune	începând cu 01.01.2007
Continuarea preschimbării vechii emisiuni (la sucursalele BNR și la alte instituții de credit nominalizate de BNR)	01.01.2007 - 31.12.2009

De ce este necesară denominarea?

- **Pentru a marca încheierea unui ciclu inflaționist și intrarea într-o perioadă de stabilitate**
- **Pentru exprimarea prețurilor la niveluri nominale uzuale în Europa**
 - nici o altă țară vest-europeană nu exprimă paritatea față de euro la un nivel “cu două cifre”; leul are o paritate exprimată “cu cinci cifre”
 - Turcia: denominare în ianuarie 2005 – tăierea a 6 zerouri; paritatea lirei turcești față de euro va ajunge la circa 2:1
- **Pentru a simplifica trecerea ulterioară la euro:**
 - este mai ușor de utilizat un schimb la o paritate de aproximativ 4:1, decât de 40 000:1
 - noile bancnote au exact dimensiunile bancnotelor euro → nu vor mai fi necesare schimbări ale casetelor ATM-urilor când vom trece la euro
- **Pentru a readuce nivelul indicatorilor valorici la parametri mai ușor inteligibili**

Cine pierde, cine câștigă din denominare?

- **Nimic nu se pierde, nimic nu se câștigă. Totul se SIMPLIFICĂ**
- **Vechile însemne monetare vor circula încă 18 luni și vor putea fi preschimbate încă 3 ani după încetarea puterii circulatorii**
- **Noile monede și bancnote sunt de dimensiuni mai mici decât cele vechi:**
 - mai ușor de păstrat și de utilizat
 - costurile de tipărire sunt mai mici decât cele din prezent
 - monedele își vor regăsi în mod firesc puterea de circulație (a se vedea cazul monedei de 1 ban, față de vechea monedă de 100 lei)
 - dimensiunea noilor monede restabilește proporția cu valoarea lor nominală
- **Economisirea în lei se dovedește de câțiva ani mai avantajoasă decât cea în valută. Leul nou va confirma acest fapt**

Va fi dificilă adaptarea omului obișnuit la leul nou?

- În cazul bancnotelor, grafica și culorile dominante rămân asemănătoare; portretele de pe noile bancnote sunt ale aceluiași personalități
- Noile bancnote au elemente de identificare ce le fac mai simplu de diferențiat și de către persoanele cu deficiențe de vedere sau chiar nevăzătoare
- Experiența altor țări a arătat că adaptarea cetățenilor la noua emisiune se face fără dificultate.

Se va îngreuna munca pentru casieri?

- **Noile monede și bancnote sunt de dimensiuni mai mici, fiind mai ușor de manevrat și de întrebuințat**
- **După adaptarea la noile însemne monetare, activitatea casierilor va fi simplificată:**
 - se vor înscrie mai puține cifre în jurnalele de casierie
 - toate înregistrările vor avea în spate monede și bancnote efective (în prezent sunt numeroase înregistrări, practic, fictive: prețuri ce conțin lei și zeci de lei care nu mai există fizic)

Există riscul unui puseu inflaționist generat de apariția leului nou?

➤ “Rotunjiri de prețuri” nu vor putea avea loc:

- prețurile în lei noi vor fi afișate cu 4 luni înainte de intrarea în circulație a leului nou
- situația nu este identică cu cea a schimbării în euro a monedelor țărilor UE (unde paritatea nu era “rotundă”: de exemplu, 1 euro = 1,95583 mărci germane)
- actualele prețuri exprimate în lei, zeci și chiar sute de lei, nu se transformă în rest achitat efectiv. Cea mai mică monedă efectiv utilizată astăzi este de 500 lei; apariția monedei de 1 ban, de mici dimensiuni, va favoriza circulația efectivă a acesteia

➤ În celelalte țări europene care au trecut prin această experiență, inflația a scăzut după preschimbarea monedelor

Există costuri, dar există și oportunități noi

- Aplicațiile informatice din toată economia vor avea dimensiuni la nivelul standardelor internaționale pentru câmpurile valorice → reducere de costuri prin standardizare
- Experiența denominării va fi o bună “repetiție” pentru trecerea la euro
- Stabilitatea structurii numerarului pentru următorii 7-9 ani (până la adoptarea euro) va permite utilizarea pe scară largă a automatelor: pentru schimb valutar, pentru mărunțiș, pentru băuturi răcoritoare și alte produse de consum curent

Structura pe cupiuri a noii emisiuni monetare (1)

bancnote

1 leu nou = 10.000 lei vechi

5 lei noi = 50.000 lei vechi

10 lei noi = 100.000 lei vechi

50 lei noi = 500.000 lei vechi

100 lei noi = 1.000.000 lei vechi

500 lei noi

Structura pe cupiuri a noii emisiuni monetare (2)

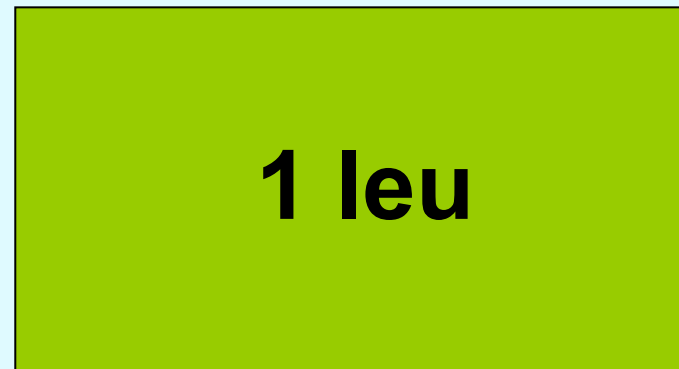
monede

- 1 ban nou = 100 lei vechi
- 5 bani noi = 500 lei vechi
- 10 bani noi = 1.000 lei vechi
- 50 bani noi = 5.000 lei vechi

Bancnotele cu valoare nominală de 1 leu și 5 lei – emisiunea 1 iulie 2005 –

150 x 67 mm

1 leu

120 x 62 mm

155 x 70 mm

5 lei

127 x 67 mm

➤ Bancnotele de 1 leu și 5 lei vor fi realizate în tehnică de imprimare plană

Bancnotele cu valoare nominală de 10 lei și 50 lei – emisiunea 1 iulie 2005 –

160 x 73 mm

10 lei

133 x 72 mm

165 x 76 mm

50 lei

140 x 77 mm

Bancnotele cu valoare nominală de 100 lei și 500 lei – emisiunea 1 iulie 2005 –

168 x 78 mm

100 lei

147 x 82 mm

➤ Personalitatea reprezentată pe noua valoare nominală va fi Mihai Eminescu

➤ Bancnotele de 10, 50, 100 și 500 lei vor fi realizate în tehnică de imprimare în relief

500 lei

153 x 82 mm

1 leu

5 lei

10 lei

50 lei

100 lei

500 lei

Bancnotele din noua emisiune au dimensiunile bancnotelor euro

120 x 62 mm

127 x 67 mm

133 x 72 mm

140 x 77 mm

147 x 82 mm

153 x 82 mm

Bancnotele din noua emisiune sunt imprimate pe suport polimer

Avantajele folosirii substratului de polimer

- **Securitate crescută** – bancnote mai sigure împotriva contrafacerilor
- **Rezistență în circulație** – de cel puțin trei ori mai ridicată decât a bancnotelor din hârtie
- **Procesare mai bună pe echipamente automate**
- **Mai curate** – bancnotele nu absorb și nu rețin umezeala, uleiurile, mirosurile, bacteriile și impuritățile
- **Ocrotirea mediului** – bancnotele din polimer se pot recicla

Noile monede metalice

- **Respectă corelația valoare nominală-dimensiuni**
- **Dimensiuni apropiate monedelor euro**
- **Materialele din care vor fi confecționate noile monede au fost utilizate și la baterea monedelor euro**

Moneda cu valoarea nominală de 1 ban - emisiunea 1 iulie 2005 -

Material: oțel placat cu alamă
Diametru: 16,75 mm
Greutate: 2,4 grame
Culoare: galben

Material: oțel placat cu nichel
Diametru: 29 mm
Greutate: 8,4 grame
Culoare: alb

Moneda de 1 ban, care se apropie ca diametru de eurocent, este de circa patru ori mai ușoară și, ca suprafață, de două ori mai mică decât moneda de 100 lei vechi

Moneda cu valoarea nominală de 5 bani - emisiunea 1 iulie 2005 -

5 bani

Material: oțel placat cu cupru
Diametru: 18,25 mm
Greutate: 2,78 grame
Culoare: roșu

Material: aliaj aluminiu cu magneziu
Diametru: 25 mm
Greutate: 3,75 grame
Culoare: alb

Moneda din aluminiu este mai ieftină, dar oxidează foarte ușor

Moneda cu valoarea nominală de 10 bani - emisiunea 1 iulie 2005 -

Material: oțel placat cu nichel
Diametru: 20,5 mm
Greutate: 4 grame
Culoare: alb

Material: aliaj aluminiu cu magneziu
Diametru: 22 mm
Greutate: 2 grame
Culoare: alb

Datorită inflației, moneda de 1.000 lei vechi, pusă în circulație mai târziu, este mai mică dimensional decât monedele de 100 lei vechi și de 500 lei vechi

Moneda cu valoarea nominală de 50 bani - emisiunea 1 iulie 2005 -

50 bani

Material: alamă
Diametru: 23,75 mm
Greutate: 6,1 grame
Culoare: galben

Material: aliaj aluminiu cu magneziu
Diametru: 24 mm
Greutate: 2,5 grame
Culoare: alb

Populația a dovedit reticență față de monedele din aluminiu, în special față de moneda de 5.000 lei, evitând să le utilizeze în operațiuni

Măsuri organizatorice în vederea pregătirii acțiunii de denominare a monedei naționale

(1)

- Constituirea unui **colectiv de lucru** format din specialiști ai BNR
- **Ședințe de lucru comune** între Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice și Asociația Română a Băncilor pentru identificarea aspectelor pe care le ridică circulația duală a celor două emisiuni monetare
- Constituirea unui **colectiv de *public relations și marketing***, format din specialiști ai BNR, ai băncilor comerciale și posibil *mass media*

Măsuri organizatorice în vederea pregătirii acțiunii de denominare a monedei naționale

(2)

- **Colaborarea cu Autoritatea Națională de Control, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați, Camera Auditorilor Financieri din România**
- **Realizarea de materiale publicitare:**
 - pliante care vor descrie principalele caracteristici și elemente de siguranță ale noilor bancnote și monede metalice și facilitățile de calcul
 - pliante adresate copiilor, care vor prezenta aspectul fizic al noilor însemne monetare, elemente de siguranță, precum și facilitățile de calcul privind noile bancnote și monede
 - pliante de informare pentru persoanele cu deficiențe de vedere conținând informații despre aspectul fizic al noilor bancnote și monede, precum și despre elementele de siguranță

Măsuri organizatorice în vederea pregătirii acțiunii de denominare a monedei naționale

(3)

- **Prezentarea oficială a noilor însemne monetare cu câteva luni înainte de punerea lor în circulație**
- **Emiterea de reglementări specifice privind:**
 - punerea în circulație a noilor însemne monetare
 - modalitățile de alimentare a băncilor comerciale cu noile bancnote și monede
 - procedurile de lucru pentru evidențierea în contabilitate a noii monede

Costurile BNR

- **Denominarea → însemne monetare de dimensiuni mai reduse, într-un număr mai mic și o structură valorică mai adecvată circulației**
- **Costul reprezentat de utilizarea vechilor bancnote din stoc o perioadă mai scurtă de timp este compensat de igienizarea circulației bănești**
- **Costurile inițiale ale denominării se vor acoperi până la momentul adoptării monedei euro**

Concluzii

- **Nimeni nu pierde, nimeni nu câștigă. Totul se simplifică**
- **Pentru că totul se simplifică, în final toată lumea câștigă. Atitudinea pozitivă mărește câștigul potențial**
- **Experiența altor țări arată că nu apar dificultăți în aplicare, iar acolo unde și condițiile macroeconomice au fost îndeplinite, inflația a scăzut după denominare**